

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Išleista ketvirtadieniais Redaguoja Matas Zužas
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: VA 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1980, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Published every Thursday
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: VA 3-4711

No. 40.

KETVIRTADIENIS, SPALIŲ-OCTOBER 18, 1956

VOL.-METAI XL

Dienos Klausimai

Užsienį pasiekia žinios apie neramumus Sovietuose ir jų pavergtuose satelitinuose kraštuose. Esą, stiprios sovietų komunistų partijos ir augstoji raudonosios armijos vadovybė sąmokslininkauja prieš partijos bosą Nikitą Chruščiovą ir reikalauja atsistatydinti. Esą, Chruščiovas veda persėvelnią politiką prieš senosios linijos stalinistas, kaip kad buvusį užsienio reikalų komisarą Molotovą. Londono dienraštis The Daily Telegraph rašo, kad Sovietai, prisibijodami naujų "duonos ir laisvės" riaušių, kaip kad birželio 28-tą įvyko Poznanė, paskutinių trijų mėnesių laikotarpiu Lenkijoje militarinės jėgos daugiau negu padvigubino. Pačių satelitinųjų šalių komunistų viršūnėse verda kova. Stalino laikų boseliai vienas po kito turi apiešti augstas vietas, kurias užima jų anksčiau nusilinti ir pasmerkti komunistai. Vengrijoje su dideliu iškilmėm buvo reabilituoti nužudytieji komunistai—buvęs užsienio reikalų ministras Laszlo Rajk, generolas Palffy, Dr. Szoenyi ir Szalai. Jie buvo apkaltinti ir nubausti mirtimi kaip titoistai, vakariečių agentai, valstybės išdavikai ir t. p. Dabar jų lavonai iškasti iš apieštų kapų ir su dideliu iškilmėm pergabenti ir palaidoti "didvyrių" kapinėse. Neuztenka to, naujieji bosai ima nagan jų kaltinotojus ir pasmerkti, kurie gali susilaukti to paties likimo, kaip ir jų artkos. Tai yra ženklai, kad kraugeris-kasis komunistinis režimas pergvena naują didelę krizę.

Spalių 10 dieną kompozitorius Aleksandras J. Aleksis minėjo 70 metų amžiaus sukaktį. Sukaktuvinkas yra gimęs 1886 m. spalio 10 dieną, Krosnos parapijoje, Marijampolės apskrityje. 1913 metais baigė Varšuvos konservatoriją ir tais pačiais metais atvyko į U. S. Vargonininkavo keliose parapijose, o nuo 1924 metų pastoviai vargonininkauja didžiulėje Waterbury Sv. Juozapo parapijoje. Jis yra pasižymėjęs savo vaisinga veikla Vargonininkų Sąjungoje, Vyciuose, Katalikų Federacijoje, Darbininkų Sąjungoje, Amerikos Lietuvių Taryboje einant sakomingu viršininku pareigas. LRKatalikų Susivienijime jis taipgi turi gražių nuopelnų—buvęs kelių seimų vedėjas ir kelis terminus buvęs Švietimo Komisijos nariu. Kaip muzikas kompozitorius, yra sukūręs per šimtą kūrinių, kurie dažnai puošia koncertines programas. Nežiūrint gražios amžiaus metu skaitlinės, jis dar energingai dalyvauja visuomeninėje ir tautinėje veikloje. Ilgiausiu metų!

Spalių 14-tą Popiežius Pijus XII-sis per radio pasakė kalbą Italijos moterims susirinkusioms į Loreto—garsiąje Panelės šventčiausios šventykloje. Bažnyčios galimas pasmerkė vertimą moterų dirbti sunkiuose industrijos darbuose. Nors Popiežius nevardijo jokios šalies, bet visiems buvo aišku, kad pasmerkimą jis taikė komunistinėms šalims, kur milijonai moterų sugrūsta į katorgininius darbus, kurie persunkūs net vyrškiams. Popiežius priminė Katalikų Bažnyčios ažiūrą, kad moters svarbiausia pareiga yra motinystė ir šeimos židinio priežiūra.

Izraelio ir Jordano pasieny kruvinos kautynės vėl atsikartojė. Spalio 10-tą susirėmimuose žuvo 48 jordaniečiai ir 16 izraelitų. Jungtinių Tautų stebėtojai vėl turi darbo sustabdyti susirėmimus. Jordano karalius Hussein, asmeniškai vadovavęs savo kareiviams prieš izraelitus, atsikreipė į kaimyniškas arabiškas šalis dėl pagalbos. Svičija jau pažadėjus atgabti kareiviams, Egiptas—ginklais, Irakas taip pat ketina paremti.

KAZACHSTANAN JAU IŠGRŪSTI TUKSTANČIAI LIETUVOS JAUNIMO

TIK J DONBASO ANGLIES KASYKLAS ISSIŪSTA 1,300 "SAVANORIŲ" ...

Vilniaus radijo pranešimu, rug- visų respublikos miestu ir rajone 19 d. iš Vilniaus į Donbaso nu. Pasigirdus švilpukui, tas anglies šachtas buvo pasiūsti "specialus traukinys Vilnius—jaunuoliai iš Vilniaus. Ukmer- Stalino" paliko peroną... Taip gės. Klaipėdos, Kauno, Joniškio, mažiaug pavaizduojami "savano- Troškūnų ir kitų miestų bei rajonų. Kaip ir pirmą kartą, daugiausia buvo išgabenta iš Vilniaus—150. Perone nusitęsė ilgas vagonų srautas: išsiunčiamieji, kad per daug nelūdėtų, tai buvo apdovanoti gėlėmis, o ant jų vagonų prikabinoti įvairūs šū- kariai ir transparentai, kaip "Duosime tėvynei daugiau anglies", Lietuvos jaunimas Donbase darba ne tik turi nelūdėti, bet dirba komjaunuoliškai". "Daugiau anglies—stipresnė mūsų tėvyne".

"Papildyti šlovingos tarybinų Vilniaus radijo rugsėjo 21 d. šachtininkų šeimos" su šiuo esančiu pasiūta per 700 jaunuolių ir merginų. Jie buvo surinkti iš išvyko apie 1,300 merginų ir jau-

nuolių. Tūkstančiai Lietuvos jaunimo pasiuntinių įsikūrė Kazachstane. Daugelis jų dabar stato vieną iš stambiausių Sibiro pramonės įmonių—Pavlodaro aliuminijaus kombinatą... Vilniaus radijas rugsėjo 25 d. mini Zarasų miesto jaunuolių grupę, kurie buvo paskirti tiesti geležinkelį. Jau esą nutiesę 150 kilometrų ir kitus kviečia "rašytis savanoriais į Kazachstaną"...

Į Donbasą buvo pasiūstas Lietuvos kino studijos operatorius E. Narūnas, kuris Stalino srities šachmatininkų miestelyje—Mažejevojskoje padarė reikalingas nuotraukas. Viskas taip atvaizduojama, jog atrodytu, kad į pačius sunkiausius darbus pasiūstieji mūsų tautiečiai tiesiog "nesitveria džiaugsmu"...

NAUJA KATALIKŲ FEDERACIJOS VADOVYBĖ

Sukaktuvinis ALRKatalikų Federacijos Kongresas, įvykęs spalio 12-14 d. Bostone, centro valdybon išrinko šiuos asmenis: prel. Ig. Albavičių, prel. J. Balkūną, prel. Pr. Jurą, kun. A. Jušką, kun. J. Borevičių, L. Šimutį, A. Damušį, A. Rudį, D. Kaminskię, A. J. Aleksį, Joną Šoliūną (iš Chicago).

Tarp kelių dešimtu veikėjų ALRKF jubiliejinis kongresas garbės nariais pakėlė LRKSA centro pirmininką L. Šimutį, sekret. V. T. Kvetkį ir redaktorių Matą Zužą.

LRKSA ISTORIJS PRENUMERATORIAI

Pereitą savaitę LRKSA Istorija užsiprenumeravo: Vincas Petrauskas, Chicago, Ill. \$2.50
Jonas J. Sauciūnas, Kingstons, Pa. 2.50
Jonas Sprainaitis, Paterson, N. J. 5.00
Jieva Jurkevičienė, Shenandach, Pa. 2.50
Antanas S. Vaitkus, Dayton, Ohio 1.50
(A. S. Vaitkus yra įmokėjęs 1 dolerį už Istoriją 1939 m.)

SAN FRANCISCO, Calif.—Autoritetai ima nagan Jugoslavijos vicekonsulo žmoną Mrs. Sonje Juznic, kuri pirkdama krautuvejė reikmenis be užmokėjimo įsidedo į savo krepšį du lovos užvalkalus, dvi poras vyrų rikių kojinių, penkis rankšluosčius ir vieną svederį. Dėl šio įvykio ir, diplomatinuose sluogsnuose kilo aštrūs ginčai.

TSU, Japonija.—Spalių 16-tą ekspresinis traukinis susitrenkė su ekskursiniu traukiniu, kuriuo vyko 53 studentai ir jų mokytojai. 36 asmenys žuvo, kiti 36 sužeisti. Tarp nukentėjusių daugiausia studentų.

LONDONAS.—Spalių 11-tą tarp Anglijos ir Azorų salų Atlantikan nukrito U. S. transportinis lėktuvas su 59 kareiviais. Jiškotojams nepavyko surasti nei lėktuvo, nei žmonių.

NASHVILLE, Tenn.—Spalių 12-tą, po sunkios vidurių operacijos mirė U. S. Atstovų Rūmų narys J. Percy Priest, 56 metų amžiaus.

NEW CASTLE, Pa.—Spalių 11-tą Hamilton Gas kompanijos vidrodžių dirbtuvė, sugedus kaminui, nuodingos dujos apsvaigino 25 darbininkus.

NEW DELHI, India.—Spalių 15-tą paskelbta, kad dėl potvynių 50,000 gyventojų turėjo apiešti namus.

ALRK FEDERACIJOS KONGRESAS PRAEJO SU DIDELIU PASISEKIMU

DALYVAVO 4000, TARP JŲ 1 ARKIVYSKUPAS, 3 VYSKUPAI, 17 PRELATŲ, 26 KUNIGAI. AKTYVIAUSIAS BUVO JAUNIMAS.

Amerikos Lietuvių Katalikų Federacija savo sukaktuviniame kongresui antrą savaitę buvo pasirinkusi Bostoną. Prieš 25 metus ji čia minėjo sidabrinį, o rugsėjo 12-14 auksojį jubiliejų. Šis jubiliejinis kongresas buvo pradėtas iškilmingom mišiom Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo vyskupas V. Brizgys, pamokslą pasakė prelatas J. Balkūnas. Po pietų jaukiame Sheraton Hotel viešbutyje atstovai ir svečiai buvo susitinkę pirmojo pilnaties posėdžio, kuris pradėtas lūnais ir gūsmė Mariją ir kongreso rengimo komiteto pirmininko kun. J. Žuravskio žodžiu. Išrinktas prezidentu, kun. J. Borevičius, sekretoriai P. Kaladienė ir A. Barzdukas, sekė centro valdybos pranešimai, kuriuos padarė Federacijos pirm. dr. A. Damušis, prel. Ig. Albavičius, dr. A. Juška, Pr. Juras ir k. Pranešimuose pabrėžtos pastangos labiau konsoliduoti Amerikos lietuvių katalikų veiklą, stiprinti tautinę sąmonę, rūpintis Lietuvos išlaisvinimu ir daugiau kaupti dėmesio į priaukštųjų jaunimą, kurio reikalam įgyta ir aptvarkoma prie Detroido jaunimo stovykla.

Po diskusijų taisyklomis L. Šimutis plačiai apžvelgė Federacijos praeitį. Per praėjusius 50 metų Federacija pasireikė kaip Amerikos lietuvių katalikų jungėja, parapijų ir organizacijų kūrimo skatintoja ir kovotoja už Lietuvos laisvę, ypač Lietuvos nepriklausomą valstybę atkuriant ir dabar, esant jai po bolševikinių padu.

Posėdžiavo Ateitininkai

Vakare atskiram posėdžiui gausiai buvo susirinkę ateitininkai, daugiausia iš rytinio JAV pakraščio, bet buvo atstovai iš visų didesnių Ateitininkų Federacijos padalinii Amerikoje. Posėdyje teikėsi dalyvauti ir tarti žodį kongrese dalyvavusieji: vysk. V. Brizgys, VLIKO pirm. J. Matulionis, ALTO pirm. L. Šimutis, Bedruomenės centro valdybos pirm. St. Barzdukas ir Katalikų Federacijos pirm. A. Damušis. Pranešimus padarė prof. B. Vitkus, ateitininkų tarybos vardu J. Šoliūnas—atkū mokslievių pirm. O. Karaliūtė—studentų vardu ir dr. A. Juška—sendraugis. Posėdis baigtas nuctaikingu montažu iš atkū deklaracijų. Montažą paruošė P. Jurkus, jį režisavo S. Leimonienė, atliko Bostono ateitininkai.

Antroji Diėna

Pradėta irgi mišiomis Sv. Petro bažnyčioje. Mišias aukojo prel. Pr. Strakauskas, pamokslą pasakė prel. K. Vasyus. Po pamokslų Sheraton Plaza viešbutyje Bostofo miesto majoras Federacijos kongreso dalyviams pagelbėti surengė pusryčius. Majorui atstovavo miesto tarybos pirmininkas Edw. J. McCormack, gubernatoriui—maj. Therault. Federacijos pirm. dr. A. Damušis buvo įteikta Bostono miesto istorija o D. Kaminskieni, centro valdybos narei, gėlių puokštė. Po pusryčių vyko atskiri vyrai, moterių ir jaunimo posėdžiai. Gvniausiai praėjo jaunimo posėdis, kuriam vadovavo kun. A. Kontautas Jame gausiai dalyvavo vyčiai ir ateitininkai. Klausimai svarstyti pasidalinus į būrelius. Po posėdžių įvyko bendri vyčių ir ateitininkų pietūs.

Užbaigiamajame posėdyje buvo išrinkta nauja Katalikų Federacijos centro valdyba, į kurią įeina: prel. Ig. Albavičius, dr. A. Juška, L. Šimutis, kun. J. Bore-

vičius, S. J., prel. J. Bačkūnas, dr. A. Damušis, inž. A. Rudis, D. Kaminskienė, J. Šoliūnas ir A. Aleksis. Keliolika nusipelnusių Federacijai asmenų pakelta į garbės narius, apie dviem šimtam esnesnių veikėjų išduoti atsižymėjimo garbės lapai, priimta visa eilė rezoliucijų katalikiškos akcijos ir lietuviybės stiprinimo reikalais, pas. vėtos rezoliucijos JAV vyriausybei Lietuvos vadavimo reikalui.

Banketas

Vakare viešbučio didžiojoje salėje įvyko banketas, kuriame dalyvavo arti 500 žmonių.

Banketui vadovavo adv. J. Grigalius, kalbėjo Sv. Petro parapijos klebonas kun. Pr. Virmauskis, Lietuvos garbės konsulas adv. A. Salna, Edw. J. McCormack, Bostono miesto majoro vardu, ir dr. A. Damušis. Pagrindinę kalbą pasakė Bostono arkivyskupas Richard J. Cushing. Savo kalboje ypač užakcentavo apaštalavimo reikšmę šiais laikais. Lietuvos reikalui išreiškė viltį, kad Dievas duos dieną, kad kenčiantis Lietuva vėl išvys šviesu ir žvaigždėtą dangų viršum dabartinio jos kalėjimo. Meninę programą bankete išpildė solistai St. Liepas ir Ad. Barauskas iš Brocktono, akompanavo komp. J. Kačinskas.

Paskutiniojo kongreso dieną, sekmadienį, Sv. Petro bažnyčioje kongreso dalyviams mišias aukojo kun. J. Švagždytis, šiemet šventčias kunigystės 50 metų sukaktį; pamokslą pasakė kun. A. Juška.

Šventoji Valanda

Po pietų visi rinkosi į Sv. Kryžiaus katedrą. Vienai valandai ji pasidarė lietuviška. Tai buvo Šventoji valanda už Lietuvą. Maldą už tėvynę atkalbėjo prel. Pr. Juras, pamokslą pasakė arkivyskupas Richard J. Cushing, padėkos žodį tarė ir švent. Sakramentu palaimino vysk. V. Brizgys. Vargonais grojo komp. J. Kačinskas, giedėjo solistas St. Liepas. Iš katedros lietuvių skirstėsi kupini vilties, kad Dievas išklausys maldų ir paskubins Lietuvai laisvės dienas.

Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos jubiliejinis kongresas reikia laikyti gražiai pavykusiu. Jam suruošė daug triušo įdėjo Bostono lietuvių katalikai. Atstovų buvo labai gausu iš visų vietų. Dalyvavo daug kunigų, vienuolių, seserų. Ypač malonu konstantuoti, kad jaunoji karta vyrauo. Veikliai kongreso darbuose reikėsi vyčiai ir ateitininkai.

283 ŠVENTIEJI. Romos katalikų kankinių knygoje yra apie 4,500 įrašytų šventųjų kankinių, tačiau šventųjų, kurie paskelbti kanonizacijos proceso keliu (kaip pavyzdžiui šventoji Teresėlė, ar kaip dabar vyksta procesas arkivyskupo Matulevičiaus) tėra tik 283. Taip praneša "The Register".

LATVIŲ TAUTOS FONDAS STOCKHOLME pusiuntė JAV prezidentui Eisenhoweriui laišką, kuriuo prašo imtis visų galimų žygių pavergtai Latvijai. Estijai ir Lietuvai išlaisvinti. Laiškė pažymima, ką Rygoje matė švedų jūrininkai, buvę liudininkais, kaip okupantų saugumas suminėjo atėjusius jų išlydėti latvius.

MANIZALES, Colombia.—Spalių 11-tą nuslinkusi žemė užgriuvė 10 trokų karavaną. Žuvo 11 asmenų. Žemės nuslinkimas įvyko dėl didelio lietaus.

LRKSA SUKAKTUVINIO VAJAUS EIGA

SIŲ SAVAITĖ SU NAUJAI NARIAIS UŽSIREKOMENDAVO 155, 111 IR 179 KUOPOS

APDRAUDA	NARIAI	APDRAUDA
\$25,000	25	
24,500	24	
24,000	23	
23,500	22	
23,000	21	
22,500	20	
22,000	19	
21,500	18	
21,000	17	
20,500	16	
20,000	15	
19,500	14	
19,000	13	
18,500	12	
18,000	11	
17,500	10	
17,000	9	
16,500	8	
16,000	7	
15,500	6	
15,000	5	
14,500	4	
14,000	3	
13,500	2	
13,000	1	
12,500	0	
12,000	0	
11,500	0	
11,000	0	
10,500	0	
10,000	0	
9,500	0	
9,000	0	
8,500	0	
8,000	0	
7,500	0	
7,000	0	
6,500	0	
6,000	0	
5,500	0	
5,000	0	
4,500	0	
4,000	0	
3,500	0	
3,000	0	
2,500	0	
2,000	0	
1,500	0	
1,000	0	
500	0	

Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo davinius iš trijų kuopų: 155 kp. Scranton, Pa.—4 naujus narius, iš 111 kp. Plymouth, Pa., ir 179 kp. East St. Louis, Ill.,—po 1 naują narį.

155 kuopa iš 35-tos vietos ūmai pakilo į 8-tąją vietą. Tai yra ta pati kuopa, kuri 1955 metų stipendijų vajuje įrašė net 32 nauju nariu su bendra 32,000 dolerių apdrauda, laimėjo pirmąją vietą ir 200 dolerių stipendiją suma, kurią išdalino lygiomis dalimis aštuoniems mokslieviams-mokslieviams. Kaip 1955 metų, taip ir šių metų sukaktuviniame vajuje šios kuopos organizatoriaus darbą atlika pats Sv. Mykolo parapijos klebonas, ilgametis LRKSA dvasios vadas kun. Jonas F. Baltusevičius-Boll. Pažiūrėsimė, kas toliau bus. Vieną išvadą jau galima daryti, kad naujų narių galima prirašyti, tik reikia kooperacijos, pasiryžimo ir darbo.

Šią savaitę centro įstajiga įregistravo vieną naują narį iš 179 kp. East St. Louis, Ill. Organizatorius Matas S. Kimutis. Jis gerai pažįstamas iš kitų vaju. Geriausias šlokties Matai šiame vajuje!

O kuri kuopa pirmiausia pasieks vajuos gruodžio 31, 1956. Laikas greit bėga. Organizatoriai sukruskite. Į talką kviečiame ir tas kuopas, kurių davinių lentelėje iki šiol dar nesimatė. Susivienijimui reikalinga visų talka.

LRKSA Nauji Nariai

Šią savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

155 kp. Scranton, Pa.—Rakauskas, Thomas E.	Rev. Boll
155 " Scranton, Pa.—Rakauskas, David M.	" "
155 " Scranton, Pa.—Rakauskas, Thomas P.	" "
155 " Scranton, Pa.—Kelesky Walter	" "
111 " Plymouth, Pa.—Moran, Margaret Mary	Radzavici
179 " E. St. Louis, Ill.—Phillipinas, Joseph John	Kimutis

"GARSAS"

OFICIALUS LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO
AMERIKOJE ORGANAS

LITHUANIAN WEEKLY,

published by Lithuanian R. C. Alliance of America

Išleina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Penna.

Raštas (straipsniai ir korespondencijos) redakcija tasos savo auštara.
Neapsaudintus raštus grąžina tik patoms autoriams prašant.ANTRAS ATVIRAS LAISKAS
GENEROLUI N. F. MICHAILOVUI

(Rytiniame Berlyne nuo 1955 metų kovo mėnesio veikia M. chailovo vadovaujamas komitetas "Už sugrįžimą į tėvynę". Ieidišs to paties vardo laikraštuką, siuntinėjama iš bolševizmo pavergtų tėvynių pasitraukusiems asmenims. Rašytojas Ignas J. Seinius Michailovui pernai parašė atvirą laišką, tačiau jį kurį mėnesį komiteto vadovas ligi šiol neatsakė. Pastaruoju metu Ignas J. Seinius Michailovui pasiuntė antrą šio turinio laišką. ELTOS red.)

Gegužės 11-tą pernai paskelbė DAGENS NYHETER mano atvirą laišką generolui kaip "Už sugrįžimą į tėvynę" komiteto pirmininkui. Tai buvo atsakymas į paraginimą bolševikinio smurto išveiviams grįžti "tarvinėn tėvynėn". Iš savo pusės raginau generolą susirinkti savo mums visiems nepaprastai svetimą komitetą, susikviesti visus okupacinius organus su jų policiniais ir kariniais padūkiais ir nešdintis atgal savo pamirštą ir apleis- ton tėvynėn, kurią nedėkingų sū- nų dovanai išsiilgusios, skalauja Volgos ir Dono upės.

J mano laišką generolas neatsi- liepė. Nepastebėjau, kad būtų paklausta ir paraginimo anks- čiau grįžti savo sovietinėn tėv- nyne, nei mus ragintus grįžti oku- puoton Lietuvon. Savo laikraš- tuką, dabar jau lietuviškai ver- čiamą ir atrodo leidžiamą kas sa- vai, generolo komitetas siunti- nėja man kaip ir kitiems lietu- viams svetur, ir, toliau. Ir man kaip ir kitiems pavogtu adresu, naktį išsiilgusios kurion lietuvių organizacijų.

Nejau generolo nesuivokta li- gi šiol, kad tas laikraštukas sa- vo iš rusiško kerblėškiai verstu pavadinimu, "Už sugrįžimą į tė- vynę", savo pilka morkute iš- vaizda, bolševikiškai prolektiš- ku stilium ir vienu metu turiniu iliustruoja generolą patį? Kaip ir kitus tikrus bolševikus ir visa bolševikinį režimą, galiojančių sutarčių laužimu, smurtu ir klas- totais rinkimais pagrobusių Lietu- vą ir visą eilę kitų nepriklausomų valstybių.

Mes sviedžiam tą laikraštukai- kį šukšlynan kaip šlykščią, pu- viną skaptę. Jis primena mums nei sarmatos, nei jokios moralės, neturintius svetimo turto, sveti- mų kraštų grobikus ir laisvę my- linčius, nekaltų žmonių vagius ir žudikus. Mes sviedžiam jį, kaip mūsų tėvai ir seneliai sviedavo ugnin ar šukšlynan jiems bru- kamas rusiškomis raidėmis mal- daknyges ar rusiško kvapo ir spalvos rusiškus kalendorius ir brošūras.

Užimovės gumines pirštines, žmogus kartais atplėsi uždaran- vokan kaip vogtą daiktą įdėtą, šviesos bijantį ir riogliškai skam- bantį "Už sugrįžimą į tėvynę". Ką ten pamatai be blogo popie- rio ir nabagiškų, visados tų pa- čių išprievartautų šypsenų foto- grafijų? Pigi, nieku neparemta propaganda apie "didelius laimė- jimus ūkio ir kultūros srityse". Kokie tie laimėjimai štai paro- do švedų spauda, su neseniai Ry- gą lankiusiais švedų karo laivais Latvijoje pasiuntusi savo kores- pondentus ir fotografus? Šian- dieninė Ryga, tai iskrypusios, išduobtos gatvės, nutruikiškos namai, išalkę ir apiplyšę žmonės, tuščios krautuvės, kalėjiminė

PIRMOJI LIETUVIŲ TAUTINIŲ
SOKIŲ ŠVENTE CHICAGOJEATSISAUKIMAS Į AMERIKOS IR KANADOS
LIETUVIŲ JAUNIMĄ IR TAUTINIŲ
SOKIŲ VADOVUS

Lietuvių Bendruomenė, siekda- ma ugdyti ir skieisti kultūrinės- tautines vertybes, 1957 m. birže- lio mėn. Chicagoje rengia lietu- vių tautinių šokių šventę—festi- valį.

Šventės sumanytojas ir fakti- nasis rengėjas yra Amerikos Lie- tuvių Bendruomenės Chicagoje Apylinkės valdyba. Amerikos ir Kanados Lietuvių Bendruomenių valdybų partneriu ir sutarimu, pirmoji Amerikos ir Kanados lie- tuvių tautinių šokių šventė ren- giama Amerikos ir Kanados Lie- tuvių Bendruomenių vardu. Šven- tės rengti ir jos programai nus- tatyti iš tautinių šokių vadovų, organizacijų ir Amerikos Lietu- vių Bendruomenės Chicagoje Apy- gardos valdybos atstovų sudary- tas vyriausias organizacinis ko- mitetas.

Šventės tikslas—parodyti Lie- tuvių tautinių šokių grožį ir sa- vitumą saviesiems ir svetimie- siems ir pademonstruoti lietuvių kultūrinį gajumą svetimoje žem- ėje, kurio vaizdingos apraiškos pradėtos 1956 metais pirmuoju Amerikos ir Kanados Lietuvių Kultūros Kongresu ir Dainų Švente.

Komitetas kviečia ir ragina vi- sas lietuvių tautinių šokių grupes, tautinių šokių vadovus ir Amerikos ir Kanados lietuvišką- jį jaunimą burtis į didelį būrį ir jungtine jėga dalyvauti pirmo- juo lietuvių tautinių šokių šven- tėje. Komitetas kviečia tuojau registruotis visas veikiančias lie- tuvių tautinių šokių grupes ir didinti šokių eiles. Kur tokių grupių dar nėra, skubėkime jas sudaryti. Viena didelė ir su- teiktinė tautinių šokių šventė mes parodysimė mūsų organizuo- tumą, kultūrinį gyvumą ir pla- čiai paskleisime mums glūdin- čias lietuvių tautinės kultūros vertybes. Mes tikim Amerikos ir Kanados lietuvių jaunimo galia, ryžtu ir meile lietuviškos kultū- ros apraiškoms skieisti.

Komitetas nustatė veikiančiomis ir naujai sudaromoms tautinių šokių grupėms registracijos ter- miną ligi 1956 m. lapkričio 15 dienos. Kviečiame registruotis šiuo adresu:

Mr. Jonas Jasaitis,
4430 So. Campbell Ave.,
Chicago 32, Illinois

Laukiame Amerikos ir Kanados lietuvių jaunimo ir tautinių šokių vadovų žodžio, patarimų ir sumanymų. Visi kartu būkime pirmosios Amerikos ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventės pasisekimo dalininkai.

JAV ir Kanados Lietuvių
Tautinių Šokių Šventės
Komitetas

26 TAUTŲ ATSTOVAI MELDESI
UŽ PAVERGTAJĄ LIETUVĄ

Laisvėje esą mūsų tautiečiai stengiasi kiekviena proga išna- udoti pavergtąjį Tėvynę ir per- sekiuojamiems anapus geležinės uždangos broliams priminti. Vie- ną iš tokių progų sudaro taip pat kas metai ruošiami Vakariniuose Vokietijoje netoli Frankfurto, Koenigsteine (Tanus), vadina- mieji Kenčiančiai Bažnyčiai pri- minti kongresai.

Į cils šeštasis toks kongres- sas šiemet rugsėjo 12-16 d. d. ne viena proga—taip pat prisimin- ti pavergtąjį mūsų Tėvynę ir joje persekiuojamus brolius. Kongrese dalyvavo 26 tautų 400 atstovų. Iš lietuvių jį buvo nuykę VLIKo URT valdytojas Dr. P. Karvelis, lietuvių Vokietijoje sielovadi- tėvas A. Bernatonis, Dr. L. Gron- nis ir visa eilė mūsų tautiečių ne tik iš Vokietijos, bet taip pat iš Austrijos, Šveicarijos, Belgi- jos.

Dr. P. Karvelis savo praneši- me kongreso dalyviams nušvietė ir įvertino dabartinę padėtį už geležinės uždangos politiniu at- žvilgiu.

Per bendrąsias pamaldas už pa- vergtuosius anapus geležinės už- dangos lietuvių delegacija lietu- viškai sukaltėjo "Tėve mūsų" ir "Sveika Marija", o visų 26 tautų dalyviai meldėsi už pavergtąją Lietuvą ir Sibire kenčiančius mūsų tautiečius. Friedlando pe- reinamosios stovyklos katalikų

čioms ir vergų darbams Sibire ar išudėt lietuviams, kurie gindami nepriklausomos Lietuvos teises nuosirdžiai siekė gerų kaimyni- nių santykių su jumis kaip ne- priklausomi su nepriklausomais. Jūs juos išudėt, kaip jūs išu- dėt šimtus tūkstančių savo partii- jos ir milijonus rusų intelligen- tijos ir rusų ūkininkų bei darbi- ninkų, nenustojusių galvoti sa- vistoviai. Kiekvienas jūsų žodis, tai melas, kiekvienas jūsų veiks- mas, tai žmonių kankinimas ir kraujas. Taip jūs elgiatės todėl, kad visai nesuprantat demokra- tijos ir socializmo pagrindinių dėsnių. Taip veikat todėl, kad esat virtę asocialūs, kad esat bar- barai.

Jei generolas turi dar kiek pa- dorumo jausmo ir kiek suvoki apie civilizuotumą, tai liaukis man siuntinėjęs savo neregėtai menką ir vienais melais varvan- tį laikraštą laikį.

Ignas J. Seinius

giesmių. Į kraštą radijo bangomis šodį tarė Dr. P. Karvelis ir tėvas A. Bernatonis.

Apskritai, kongresas praėjo pakilia nuotaika. Jame išnagri- nėtos svarbiausios dabarties pro- blemos, — nurodyta bolševizmo gresmė laisvajam pasauliui, taria- mosios, koegzistencijos vyčiai ir iškeltos priemonės, kurių reikia imtis bolševizmo gresmėi atrin- titi. Buvo pasisakyta už dvasinio Nato įkūrimą ir su bolševizmu kovojančių jėgų koordinavimą. Po egziliu atstovų pasitarimo Dr. P. Karvelio iniciatyva buvo iš- kelta mintis suruošti Vakarų ir pavergtųjų tautų už geležinės uždangos politikų pasitarimą, ku- ris nustatytų bendros veiklos svarbiausias gaires. Šios rūšies kongresus rengianti "Kirche in Not" organizacija pasižadėjo ir (tat atžymėjo savo rezoliucijoje) tokį kongresą savo lėšomis suor- ganizuoti.

Eita

CHICAGOJE KATA-
LIKŲ 29%

Nacionalinė Kristaus Bažny- čių taryba JAV-se, protestantų įstaiga, pravedusi tyrimus skel- bia, kad 29% Chicago gyventojų yra katalikai. Katalikų Baž- nyčia yra didžiausia savo rarių skaičiumi Chicagoje, tačiau sudė- jū ir krūva visu protestantų sek- tų narių skaičių, jų susidarė pu- sės procento daugiau — 29,5%, bent taip skelbia pačių protes- tantų statistika. Žydų yra 4,5% gyventojų. Iš viso 63% Chica- gos gyventojų priklauso kokioms nors tikybiniams bendrumė- mės. Ta statistika yra tik apie baltaveidžius. Negru statistikos minėtoji įstaiga neįstengė gauti.

GAUTOSIOMIS ŽINIOMIS,
derliaus suėmimu Sibiro erdvėje
visoj Rusijoje domimasi tiek pat
gyvai, kiek amerikiečių—būsi-
maisais prezidento rinkimais.

Pasirodo, ten bent iš ketvirtadali- plo to nebuvo įmanoma gauti veik jokio derliaus. Pagaliau ir šalti Sibiro vėjai smarkiai su- trukdė derliaus nuėmimą. Der- liaus suimti j "talpą" pasiūsto buvo net iš Lietuvos.

HONG KONG.—Spalio 10-tą kiniečiams nacionalistams celeb- ruojant tautinę šventę, kilo mu- stynės su komunistais. 114 asme- nų žuvo, 2000 sužeistų. Sufana- tizuotos kiniečių gaujos atakavo europiečius ir padegio jų įstai- gas ir namus.

BUDAPEŠTAS.—Spalio 12-tą komunistų partija sugrąžino val- dion būvusį premjerą Nagy, ku- buri buvo nušalintas buvus partijos sekretorius Rakosi apkalinda- mas jį vakariečių draugu. Dabar paties Rokosi likimas neišaiškus.

KAS AŠ ESU

Jūs vis klausiat mane, kas esu ir kokia buvo mano tėvynė. Jos dangus man gražiausias visų, jos takai nuo žiedų sidabriniai.

Kur tėve toks lietutis nulis? Kur paglostys toks kvepiantis vėjas. Mažo sodas toli, taip toli, kur lakštingalos miegant čiułbėjo.

Kas ragavo tokių obuolių ir kas, čulpdamas korį, taip sąlo? Aš namelių tik verkti galui ir ilgėtis, ilgėtis be galo.

Dievas laikė ištiesęs rankas ant lūšnelių, kur širdis liepsnojo. Tokią jėvą ar matėte kas ir jazminą, gal tokį kaip rojų?

Ten taip miela su saule pažast, o sapsnis užliūliuoja mėnulis, lyg su kamzomis liūdi beržai, kur senoliai palaidoti guli.

Kur taip linkmsa kaip tėviškėj bus, nuo kalnelio rogutėm nuslydus. Mano juokas aidėjo skambus, o veidai buvo rožėm pražydę.

Ar jūs žinote, kas aš esu? Aš—lietutis! ir laisvas aš gimęs. Lietuva man gražiausia visų—mano laimė ir mano likimas!

Stasys Laucius

Katalikų Akcija

Veda: VINCAS JURONIS

KATALIKŲ FEDERACIJOS PASIAUKOJIMAS
ŠVENČIAUSIAI JĖZAUS ŠIRDŽIAI

(Msgr. JONO BALKONO pamokslas Šv. Petro bažnyčioje, So. Boston, Mass., atidarant Katalikų Federacijos Jubiliejinį Kongresą, spalio 12 d., 1956 m.)

IZANGA

1934 šventaisiais Metais liepos mėn. 1 d. iš visos Lietuvos ir užsienio atstovai susirinkę Kaune į Pirmąjį Tautinį Eucharistinį Kongresą su savo nepriklausomos Valstybės prezidentu Antanu Smetona, Lietuvos bažnytinės provincijos arkivyskupu Metropolitu Juozapu Skvirecku, visos lietuvių tautos augštesiais ganytojais, vyriausybe, kariuomene, pasiaukoję Dieviškai Jėzaus Širdžiai, pateikdami jai šiuos karščiausius mūsų tautos troškimus:

"Švenčiausioji Jėzaus Širdie, saugok ir globok mūsų tautos laisvę ir nepriklausomybę; stiprink savo Šv. Dvasios malonėmis mūsų dvasios vadovus, mūsų vyriausybę, mūsų kariuomenę ir mūsų tautos darbuotojus; suburk vienybėn visus mūsų tautos vaikus, surink svetur išblaškytus josius sūnus ir dukteris ir sujunk juos su mumis nesuardomais tėvynės meilės ryšiais.

"Geriausioji Jėzaus Širdie, kuri verkei, žiūrėdama į savo iš- rinktosios tautos nelaimės, priimk ilgus ir skaudžius mūsų tautos iškentėtus skausmus ir neleisk daugiau mūsų priešams viešpatauti brangioje mūsų tėvynėje.

"Gailėtingoji Jėzaus Širdie, atleisk mūsų tautos nuodėmes, klaidas ir padaryk, kad mūsų širdys užsidegtų neužgesinama Tavo meilės liepsna.

"Jėzaus Širdie, teatinie Tavo Karalystė mūsų brangioje Lie- tuvoje!"

Šį pasiaukojimo aktą pasirašė ir mūsų amerikiečiai atstovai: kun. A. Deksnys, kun. K. Vasy ir inž. A. J. Mažeika, dalyvavę tame Eucharistiniame Kongrese.

Po dvidešimt dviejų metų, šiemet suvažiavę lietuvių katali- kų atstovai į Federacijos Jubiliejinį Kongresą pakartos tą patį pasiaukojimą švenčiausiai Jėzaus Širdžiai. Jį pakartos visos ken- čiančios tautos vardu. Tuomi prisidėsim ir prie švenčiausios Jė- zaus Širdies Šimtmčio Jubiliejaus paminėjimo.

Kodėl Katalikų Federacijos Jubiliejinis Kongresas pakartos tautos pasiaukojimo aktą? Todėl, kad Federacija yra lietuvių Katalikų Akcija. Katalikų Akcija yra pavesta švenčiausiai Jė- zaus Širdžiai. Katalikų akcijos siekis yra visa atnaujinti Kristuje, gražinti Kristų visuomenei, atnaujinti Kristaus karalią tautosė, pavesti save, šeimą ir visuomenę švenčiausiai Jėzaus Širdžiai.

Šiemet, kada švenčiame švenčiausiosios Jėzaus Širdies šven- tės įsteigimo šimtmetį, pridera ir mums katalikų akcijos nariams labiau pažinti pamaldumą ir jį pamilti, kad jį platinti. Ypatinai kenčiančiai Lietuvos Tautai dera pasitikėti švenčiausiąja Jėzaus Širdim ir savo likimą jai pavesti.

KATALIKŲ FEDERACIJA YRA KATALIKŲ AKCIJA

Katalikų Federacija yra penkiasdešimt metų senumo, Ame- rikos Lietuva yra dar virš trisdešimt metų senesnė. Kai pradžioje lietuvių emigruoti į Jungtines Amerikos Valstybes, tai buvo labai vargingais laikais. Svetimas kraštas, nesuprantama kalba, pavojingai ir sunkios darbo sąlygos stabdė lietuvių jėgas prasimušti į geresnį gyvenimą. Pirmieji pionieriai daugiausia buvo beraščiai ir juodo darbo žmonės, tačiau jie atsinešė prisirišimą prie savo tikėjimo ir savos kalbos, švėtima jiems buvo bedievystė ir nu- tautėjimas. Tikėjimas ir tautiškas, Dievo ir Tėvynės meilė buvo jiems sinonimai. Už tuos idealus jie Lietuvoje kentėjo, bet čia Amerikoje rado laisvę. Atvykęs ir šį kraštą, jų rūpestis buvo apsaugoti savo tikėjimą ir tautišumą.

Pionieriai pergyveno sunkias dienas, kai ėjo kova ne tik su kitataučiais, bet ir savaisiais. Įvairūs laisvamaniai ir šiaudiniai katalikai trukdė ir sunkino darbą. Devynioliktajame šimtmetyje lietuvių sukūrė 35 parapijas, kurių ligi šiol išliko tik 30. Dvide- šimtajame šimtmetyje įsikuria devyniasdešimt keturios parapijos, kurių tik viena išnyko.

Devynioliktajame šimtmetyje įsikuria (1886 m.) katalikų są- jūdis, pasivadinęs "Susivienijimas visų Draugystė Katalikiškų Lietuviškų Amerikoje", bent tris kartus keitė pavadinimą, bet li- beralams pašitraukus, 1901 metais buvo paliktas vardas: Susivieni- jimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje". Nuo šiu laikų kilusi tikinčiųjų reakcija prieš bedievius, socialistus ir liberalus ugdė katalikiškosios akcijos būrius, kol pagaliau 1906 metais suauktas katalikų kongresas Wilkes-Barre mieste sujungė visus į "Lietuvių Katalikų Federaciją".

Federacijų gimė ir Vyčiai, ir Moterų Sąjunga. Studentų Sąjunga, Darbininkų Sąjunga rado užuomazgas Federacijoje. Prie Federacijos veiklos dėjosi kiekviena religijos ar labdaros draugija. Nuo 1931 m. ji yra ir NCWC narė, kaip teisėta Katalikų veiklos Amerikoje dalis, po vyskypų priežiūra. Iš tikro ji atstovauja lie- tuviams katalikams. Ji užsimojo jungti visas esamas organizaci- jas ir paivenius katalikus, steigti skyrius, rūpintis švietimu, mo- kyklu, vienuolynų ir knygynų steigimu, leisti, platinti katalikiš- kus laikraščius, remti knygų leidimą, gelbėti tėvų kraštui Lietu- vai. Tiesa, ne visus sujungė, ne visos parapijos dėjosi į bendrą veiklą, bet Federacija išvarė ilgą ir plačią vagą. Jos įtaka jau- čiams, ji padarė Bažnyčiai ir Tautai neįkainuojamus darbus, ku- rių neįvykdžius būtų buvusi didelė spraga ir skriauda. Nebuvo ir nėra kito organo, kuris būtų galėjęs ją pavaduoti. Po penkių dešimty metų džiaugiamės jos darbais ir vaisiais ir šioj sukakty turime konstatuoti faktą, kad ir dabar nėra kitos organizacijos, kuri ją pavaduotų. Ji reikalinga, kaip reikalinga katalikų akcija. Ištikro, ji yra mūsų katalikiškąjį akcija. Ji reikalinga ir nau- dinga, kaip reikalinga ir naudinga yra pati katalikiškąjį akcija! Tik geriau pažinkime katalikų akcijos reikalą, siekims ir veiki- mo būdą.

KATALIKISKOSIOS AKCIJOS ESME

Enciklikoje "Il fermo proposito" (1905) Pijus X katalikišką- kajį akciją vadina: "apaštalavimu Kristaus garbei ir šlovei". Pijus XI savo enciklikoje "Ubi arcano Dei" taip ją aptaria: "veikli apa- štalavimo dvasia, kuri stengiasi malda, žodžiu, gera spauda, vyzy- džiui, visu savo gyvenimu, visomis geradarybės priemonėmis, vienų žodžių, visokiais būdais atvesti liaudį Dieviškai Širdžiai, atsi-

(Tęsinys 3 puslapy, 1 kolumnoj)

JAU LAIKAS UZSIPRENUMERuoti SUSIVIENIJIMO ISTORIJA

Susivienijimo Istorija jau spausdinama. Bus stambi 400 puslapiu knyga. Istorija pavaizduoja lietuviu atelvestes pradzia, vargus ir iskurima Jungtinese Amerikos Valstybese; organizavima pirmuju parapiju, draugiju, organizaciju, laikrasciu, kovas su skaldanciomis lenkybes ir laisvamanybes itakomis. Placiausia pavaizduojamas Susivienijimo gyvavimas ir jo atlikti darbai.

Vykdomosios Tarybos nutarimu, kurie Susivienijimo Istorija uzsisakys is anksto, butent, iki siu metu lapkricio 1 d., kaina bus \$2.50. Kurie veliau knyga pirkis—kaina bus \$3.00.

Tad pasinaudokite progą ir be jokių atidėjimų užsiprenumeruokite. Išpildykite žemiau paduotą blanką, pridėkite \$2.50 ir siuskite "GARSO" administracijai, P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Pa.

ISTORIJOs UZSIPRENUMERAVIMO BLANKA

Siuo uzsisakau LRKS Istorija ir siunciu \$.....

Vardas - pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas ..... Zona ..... Valstybė.....

Parašas .....

OTHER ASSETS OF FRATERNALISM

Every fraternal benefit society of the National Fraternal Congress of America is proud of its financial statement. The fraternal benefit societies have some other "assets," however, that are not always taken into consideration but that are so important that they should never be overlooked.

There is an asset that surpasses any other and that is the spirit of ownership that comes with the fraternal organization. Every person who becomes a member of a fraternal society becomes a part owner of it with just as large a share as the highest officer or the oldest member. Every member has the same right of expression and the value of his or her vote. He can oppose any action that might be proposed and he can go to the very top of the Society with a protest, with complete right to be heard.

To this asset there might also be added that greater thing which we call fraternalism and which manifests itself in the desire of every member to do what is best for the entire group without regard to his or her own interests or desires. This is a real and moving force is best seen in the many services which the fraternal society renders outside of its actual contract.

When you read of the members of a society plowing and seeding the fields of an unfortunate member; when you read of the members rebuilding a home that has been destroyed by fire; when you hear of any of the many human services that are rendered by a fraternal group, you are hearing of the greatest asset that the society has—the asset of love for fellow man. Of course, the afflicted brother could have insurance to pay for illness or fire or any other misfortune but he could never have enough; but the small payment of money the fraternal society has given him is an assurance

that surpasses anything that he could buy and it comes to him because his brothers know that he would do as much for any of them under like conditions.

Liabilities? The fraternal system has only one liability today and that is not too serious. That liability is the inactive member. The liability is not a danger to the stability of the society. He "keeps up his dues and makes contributions" and hence in no way endangers the finances of his society. He is only a liability to the growth of the society. He takes his protection, and when he dies, he simply leaves a vacancy on the roster. He is a liability only because he has not prepared someone to take his place. We really have a great purpose. Every fraternal benefit society looks to the National Fraternal Congress of America for leadership. It recognizes that among the assets of fraternal societies it enjoys hidden and untold accomplishments. Now—are you an asset or are you a liability to your society? If you have not taken your full part in the past, will you not do so during the coming year?

Submitted by the Public Relations Committee,

National Fraternal Congress of America

CATHOLIC BELL DATED 1577 FOUND IN BUDDHIST TEMPLE

KYOTO, Japan.—A Catholic bell bearing the inscription "IHS" and the year "1577" was uncovered here recently in a Buddhist temple by a Maryknoll Missioner.

The historic bell was found by Father Anthony J. Karlovic, Maryknoller from Chicago, Ill., during a visit to the Miyoshinji Temple in Kyoto.

duoti Kristaus Karaliaus Sirdžiai save patį, pavesti Jai savo padėti ir gali šeimoje ir visuomenėje."

Trumpai gi šv. Tėvas Pijus XI aptaria šią akciją kaip "pa-sauliečių dalyvavimą Bažnyčios hierarchijos apataltavime."

Siame aptarime randame net 5 esminius elementus:

- 1. Apataltavimas—Dievo garbei ir sielu ilganymui.
2. Pasauliečiai apataltauja, o ne kunigai ir vienuoliai.
3. Hierarchijos prieziuroje ir subordinuoti. Katoliku akcijos tikslas yra visuomenes sukrikščioninimas. Tik bažnyčia gali pasakyti, kame pasireiskia visuomeninis sukrikščioninimas ir kuros yra geriausios priemonės jam įgyvendinti. Nėra ir negali būti autonominės ir bažnytinio autoriteto nepriklausomos katalikiškos akcijos.
4. Organizuota akcija. Organizacijų vienetai turi būti sukoncentruoti bendrai vadovybei ir jai turi paklusti.
5. Galutinis siekis—Kristaus Karalystės viešpatavimas kiekvienoje sieloje, šeimoje ir visuomenėje.

(Bus daugiau)

LITHUANIAN COMMUNITY IN THE UNITED STATES

Very Rev. Msgr. JONAS BALKONAS, Maspeth, N. Y.

The very first statement we must make is that the Lithuanian nation is not numerous. In the whole world there are only little more than three million Lithuanians. Of this number fully one third are in the United States, making this country the bulwark against any annihilation of the nation, and putting the Lithuanians of the United States in the foreground of the bitter struggle against liquidation, against genocide.

The Lithuanian territory itself is presently occupied by Soviet Russia, the inhabitants there are being persecuted and deported for annihilation. Only those Lithuanians living in free parts of the world can freely raise their voices and freely act in behalf of the fatherland. Only those Lithuanians themselves enjoying freedom may plan to preserve, strengthen and restore free living to their own compatriots. On the shoulders of the Lithuanians of the United States rests the burden and obligation of guarding their nationality from extinction and of preparing it for new national life. This task rightfully devolves upon them because of their numerical strength, their material prosperity. Theirs the prime duty and lawful right to discover ways and means which will lead to Lithuanian restoration in the family of nations. Because they must first possess within themselves what they seek to restore in their fellow countrymen, theirs also is the duty and right to seek and find methods and apparatus to preserve Lithuanism, first among themselves, then to spread it to their brethren.

But some will say: Of what avail this preservation of Lithuanism itself, first of all in land far removed from the native soil, if Lithuania itself is doomed to be Russianized or extinguished? How will you restore the Lithuanian state if her children, stripped of their nationality and scattered to the four corners of the earth, cannot be recognized as heirs of their fatherland and cannot serve as cornerstones for any new, restored national state? Our critics will ask: What will it profit to have the land of Lithuania restored to its rightful citizens if there will be no new citizens to return to that land? In a word, can there be any salvation of the nation unless you likewise save and have ready at hand the potential future citizens of that nation? The question may be proposed in another form: Can the ultimate freedom of Lithuania be won without the concerted aid of the Lithuanian populace, without the united cooperation of Lithuanian groups and all manner of units in any way describing or claiming to be Lithuanian?

If we are to enlist in this gigantic task the efforts of all shades of Lithuanian organized

A Buddhist monk explained to the Chicago priest that during the persecution of Catholics in Japan, a Catholic family had managed to bury the bell near the temple. It was uncovered 100 years ago and became the property of the temple.

The bell probably was a witness to one of the severest persecutions in the history of the Church, when thousands of Christians were martyred. The Chicago priest is presently inquiring to the possibility of purchasing the bell from the temple.

That it was that the first pioneers were mostly illiterate folks who had to take to the grime of hard labor to eke out a living. Yet they brought with them an attachment to their faith and to their native language. Atheism and abandonment of their nationality were strangers to them. Faith and Nationality—Love of God and of Fatherland—were avowed mottoes to them. It was for these ideals they suffered in the

land of their birth, but here in the United States, they discovered freedom. Is it not ironical that after the lapse of such a short time, the present inhabitants of Lithuania are again suffering for the same ideals? And this in an age of enlightenment and progress!

Arrived in the United States the Lithuanians set about to guard their faith and their nationality. They displayed not a little of their determination, patience, energy and self-sacrifice. We must especially notice the commendable initiative of our uneducated peasantry expressing its prudent nationalistic and deep religious feelings. At once, the Lithuanians set about organizing mutual benefit societies, educational circles, organized miniature schools, established press clubs for the publication of newspapers and books. All these organized groups erected parishes.

In the nineteenth century, Lithuanians organized 35 parishes, of which 30 have survived up to the present. In the present century, thus far, 94 parishes have been established, of which one has disappeared. We have at present 123 parishes in which the Lithuanian language is used and serve the Lithuanian people exclusively. They are staffed by approximately 300 priests, although there are at present in the United States more than 650 priests and male religious.

In most of the parishes (about 70) there are schools for Lithuanian children. These have about 800 sisters as teachers. These schools are attended by more than 20,000 children. We have other institutions within the parishes, and they are the background of our spiritual and nationalistic strength. Then we have 3 high schools, 3 intermediate schools, 4 Motor Houses of Sisters, 1 orphan home, 4 old people's homes, 3 hospitals. We must add the numerous recreation and community halls, libraries, clubs, newspapers, theatres and other similar institutions, all of which make up our cultural wealth, initiated and supported by and for Lithuanians.

Pennsylvania is the State most densely populated by Lithuanians. It was the cradle of Lithuanian settlement in this country. Here there are 41 Lithuanian parishes. Besides the places where there are Lithuanian parishes, there are scores of towns which have Lithuanian settlements. I would say that it is precisely here that Lithuanism will longest flourish. Other great Lithuanian centers are our vast cities, such as Chicago, Detroit, Grand Rapids, Cleveland, Brooklyn, New York, Boston, Worcester, Waterbury, Hartford and Baltimore. The more densely populated States, as regards Lithuanians, are Michigan, Illinois, Ohio, New York, New Jersey, Connecticut and Massachusetts.

The setting of Lithuanian settlements continued until 1922-1924. Later only in isolated places (for example, Los Angeles, California) did new settlements of Lithuanians arise or new organizations develop. With the advent of the so-called Displaced Persons who sought to transplant to this new found haven of liberty their former organizations in the homeland, new organizations have again been set afoot. Generally speaking, never have the American Lithuanians been as prolific and wealthy in the number and size of their institutions than at the present time. We can claim unity in our nationalistic aspirations, united in the struggle to regain Lithuanian liberation and in relief endeavors to aid the war sufferers and displaced persons.

Yet, in spite of these successes, we are acutely aware of an intensive wave of loss of national consciousness. Yearly we lose hundreds of Lithuanians. Not only does death tear them apart from us, but the vicissitudes of every day life scatters them over the vast American scene or dissolves them in the American boiling pot.

To unite the Lithuanians and to develop within them the spirit of Lithuanism, it is absolutely necessary to establish the Lithuanian Community. (L. D.)

That it was that the first pioneers were mostly illiterate folks who had to take to the grime of hard labor to eke out a living. Yet they brought with them an attachment to their faith and to their native language. Atheism and abandonment of their nationality were strangers to them. Faith and Nationality—Love of God and of Fatherland—were avowed mottoes to them. It was for these ideals they suffered in the

land of their birth, but here in the United States, they discovered freedom. Is it not ironical that after the lapse of such a short time, the present inhabitants of Lithuania are again suffering for the same ideals? And this in an age of enlightenment and progress!

Arrived in the United States the Lithuanians set about to guard their faith and their nationality. They displayed not a little of their determination, patience, energy and self-sacrifice. We must especially notice the commendable initiative of our uneducated peasantry expressing its prudent nationalistic and deep religious feelings. At once, the Lithuanians set about organizing mutual benefit societies, educational circles, organized miniature schools, established press clubs for the publication of newspapers and books. All these organized groups erected parishes.

In the nineteenth century, Lithuanians organized 35 parishes, of which 30 have survived up to the present. In the present century, thus far, 94 parishes have been established, of which one has disappeared. We have at present 123 parishes in which the Lithuanian language is used and serve the Lithuanian people exclusively. They are staffed by approximately 300 priests, although there are at present in the United States more than 650 priests and male religious.

In most of the parishes (about 70) there are schools for Lithuanian children. These have about 800 sisters as teachers. These schools are attended by more than 20,000 children. We have other institutions within the parishes, and they are the background of our spiritual and nationalistic strength. Then we have 3 high schools, 3 intermediate schools, 4 Motor Houses of Sisters, 1 orphan home, 4 old people's homes, 3 hospitals. We must add the numerous recreation and community halls, libraries, clubs, newspapers, theatres and other similar institutions, all of which make up our cultural wealth, initiated and supported by and for Lithuanians.

Pennsylvania is the State most densely populated by Lithuanians. It was the cradle of Lithuanian settlement in this country. Here there are 41 Lithuanian parishes. Besides the places where there are Lithuanian parishes, there are scores of towns which have Lithuanian settlements. I would say that it is precisely here that Lithuanism will longest flourish. Other great Lithuanian centers are our vast cities, such as Chicago, Detroit, Grand Rapids, Cleveland, Brooklyn, New York, Boston, Worcester, Waterbury, Hartford and Baltimore. The more densely populated States, as regards Lithuanians, are Michigan, Illinois, Ohio, New York, New Jersey, Connecticut and Massachusetts.

The setting of Lithuanian settlements continued until 1922-1924. Later only in isolated places (for example, Los Angeles, California) did new settlements of Lithuanians arise or new organizations develop. With the advent of the so-called Displaced Persons who sought to transplant to this new found haven of liberty their former organizations in the homeland, new organizations have again been set afoot. Generally speaking, never have the American Lithuanians been as prolific and wealthy in the number and size of their institutions than at the present time. We can claim unity in our nationalistic aspirations, united in the struggle to regain Lithuanian liberation and in relief endeavors to aid the war sufferers and displaced persons.

Yet, in spite of these successes, we are acutely aware of an intensive wave of loss of national consciousness. Yearly we lose hundreds of Lithuanians. Not only does death tear them apart from us, but the vicissitudes of every day life scatters them over the vast American scene or dissolves them in the American boiling pot.

To unite the Lithuanians and to develop within them the spirit of Lithuanism, it is absolutely necessary to establish the Lithuanian Community. (L. D.)

land of their birth, but here in the United States, they discovered freedom. Is it not ironical that after the lapse of such a short time, the present inhabitants of Lithuania are again suffering for the same ideals? And this in an age of enlightenment and progress!

40-TH ANNIVERSARY CELEBRATION

New York and New Jersey District Knights of Lithuania celebrated the 40th Anniversary of its founding on Sunday, October 7th.

Celebration began that morning at 11 with a Solemn High Mass in St. Peter and Pauls Church, Elizabeth, N. J. Officiating was District Spiritual Advisor Rev. Vladas Karalevicius, serving as Deacon and Sub-Deacon were Revs. Joseph Pragulickas and John Borevicius, S. J., of Chicago. The Church Choir under the direction of Professor Joseph Zilevicius sang the Mass. Miss Florence Korsak of Los Angeles, Cal., rendered a solo singing "Ave Maria." A very interesting and timely sermon by Rev. Borevicius who in the course of his discourse highlighted the Knights of Lithuania and their endeavors and urged his listeners to keep up their good work they have been doing to date and to put forth a greater effort in working towards the preservation of Lithuanism in the United States.

After Mass a very impressive service took place at the foot of the Lithuanian Cross located on lawn adjoining Church. In this tribute was paid to deceased members. Taps were sounded and a wreath was placed at foot of Cross. Immediately following this breakfast was served in the parish hall.

At 6 P. M. in Newark at the Hotel Robert Treat in the Main Ballroom a Dinner Dance brought day's celebration to a close. Evening program began with Joseph Sable calling upon Rev. Michael Kemezis pastor of Sts. Peter and Pauls Elizabeth, to offer invocation followed by prayer for deceased members.

Then came the singing of the Star Spangled Banner and the Lithuanian National Anthem by audience. More than 200 were on hand. Present were several K. of L.'ers from one end of country to the other. Lined up they were from Pittsburgh and Philadelphia, Pa., Chicago, Ill., Bridgeport and Waterbury, Conn., Boston and Worcester, Mass. It was truly a miniature National Convention and recalled to one and all the National Conclave held in Newark August, 1955.

Besides the clergy the following also graced the occasion by their presence, Monsignors Ignatius Kelmelis and John Balkunas of Newark and Maspeth, respectively, Revs. John Pakalnikis, Dominic Pocius, George Gurinskis and Peter Totaraitis.

A musical program was presented with solos by Louis Stukas a member of Newark Council 29 and Miss Florence Korsak, the latter is a member of Council 133 of Los Angeles. Their numbers were given in fine fashion and the applause received after the rendition of selections was well deserved. Accompanist was Algirdas Kacanauskas.

Albin Jankauskas (Janks) chairman of arrangements committee was toastmaster. At banquet talks were given by Rev. Karalevicius, District President Larry Janonis, Supreme Council President Walter Chinik. Guest Speaker was Rev. Albert A. Kontautas (Contons), of South Boston, Mass., National Spiritual advisor. The Rev. Kontautas dwelt mainly on the past history of district and urged his hearers not to forget the efforts of the early pioneers of the Knights, their aims and purposes in organizing the Knights of Lithuania. Looking into future the speaker visioned district and national organization going forward to become a bigger and better and also an out-

standing Catholic Youth group in this country.

Doing a bit of early research on the New York and New Jersey District Knights of Lithuania, the writer certainly can state without fear of contradiction that district certainly went through a very trying period of tribulation as well as, overcoming several obstacles in order to survive and in the survival to become one of the outstanding districts in national organization.

It lived through "World Wars" One and Two. Many of its membership served in the Armed Forces of the United States during the critical periods mentioned earlier and quite a few members made the Supreme Sacrifice on the battlefields of Europe and in the Pacific Area.

Banquet brought to a close with prayer by Rev. Karalevicius and singing of the K. of L. Hymn.

Dancing to the music of Joe Thomas and his orchestra followed.

Besides the chairman already mentioned the following served on arrangements committee: Joseph Sable, Constance Mack, Gloria Mack, Larry Janonis, Vera Laukzemis and Victor Guzevicius.

Many thanks to Elizabeth Council 52 who acted as hosts in morning event and also sincere thanks to Rev. Kemezis pastor of Sts. Peter and Pauls and his assistant Rev. Karalevicius for arranging religious services in their parish. The ceremonies made a deep and lasting impression on all present.

Thanks also to "Garsas," "Draugas" and "Darbininkas" for writups given anniversary celebration as well as for past publicity given to the activities of both the District and National organization.

F. V.

standing Catholic Youth group in this country.

Doing a bit of early research on the New York and New Jersey District Knights of Lithuania, the writer certainly can state without fear of contradiction that district certainly went through a very trying period of tribulation as well as, overcoming several obstacles in order to survive and in the survival to become one of the outstanding districts in national organization.

It lived through "World Wars" One and Two. Many of its membership served in the Armed Forces of the United States during the critical periods mentioned earlier and quite a few members made the Supreme Sacrifice on the battlefields of Europe and in the Pacific Area.

Banquet brought to a close with prayer by Rev. Karalevicius and singing of the K. of L. Hymn.

Dancing to the music of Joe Thomas and his orchestra followed.

Besides the chairman already mentioned the following served on arrangements committee: Joseph Sable, Constance Mack, Gloria Mack, Larry Janonis, Vera Laukzemis and Victor Guzevicius.

Many thanks to Elizabeth Council 52 who acted as hosts in morning event and also sincere thanks to Rev. Kemezis pastor of Sts. Peter and Pauls and his assistant Rev. Karalevicius for arranging religious services in their parish. The ceremonies made a deep and lasting impression on all present.

Thanks also to "Garsas," "Draugas" and "Darbininkas" for writups given anniversary celebration as well as for past publicity given to the activities of both the District and National organization.

F. V.

WHO'S CARRYING WHO?

RIBERALTA, Bolivia.—A new "Jeep" arrived just in time for a six foot three inch, 240 pound missionary here—fortwo people were starting to feel more sorry for the mule he rode on than him.

Father James R. Dyer, Maryknoll Missioner from Ossining, N. Y., is a big man. Before the arrival of the Jeep, his only means of transportation was a small mule which appeared to stagger under the big missionary.

The gift of the Jeep has become extra welcome since recently when he rode into town the standard joke for the children would be to exclaim loudly: "Look! Here comes the mule with six legs."

PHILADELPHIA.—Spalio 12 diena del buso ir automobilio sutirtrenkimio, ivykusio siaurinej miesto daly, suzeista 17 asmenų.

KOVOSE DEL LIETUVOS

Parašyta GENEROLO STASIO RASTIKIO

Pirmas tomas, 704 puslapių gausiai iliustruotas; kietais viršeliais ir spalvota aplanka. Autorius pirmame atsiminimų tome liečia ir pavaizduoja nepriklausomos Lietuvos gyvenimą su garbingais laimėjimais ir šaltingomis klaidomis, taipgi vaizdžiai apibūdina atėjusias andras, kurios sunaikino Lietuvos nepriklausomybę ir atnešė lietuvių tautai baisias kančias ir vargus. Kaina \$7.00.

Užsisakant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJA, P. O. Box 32 (73 East South Street) Wilkes-Barre, Penna.

DIEVAS SU MUMIS

MAZIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Doksna. Išleido sv. Kazimiero Seserys. 73 puslapiai, paveik. lėtos. Kaina 30 centų sukompioriais.

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (73 E. South So.), Wilkes-Barre, Penna.

VIETINĖS ZINIOS

METINIS LRKSA 4-TOS PENNA APSKRITIES SUSIRINKIMAS

LRKSA 4-tos Penna apskrities kuopų atstovų metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 25, 1956, Šv. Mykolo parapijos svetainėje, 1703 Jackson Street, Scranton, Pa.

Pradžią 2 P. M. Darbotvarkėj šių metų vasaros išvažiavimų raportai; neužbaigtų ir naujų reikalų svarstymai; ateinančių 1957 metų veiklos reikalai; valdybos narių raportai, naujos valdybos rinkimai ir kiti reikalai.

Metinis susirinkimas yra svarbus, tad visos kuopos prisijuskite savo atstovus.

Pranas Katilius, pirmin. Antanas Meškauskas, sekret.

LIETUVIAI TAUTYBIŲ PARENGIME

Sekmadienį, spalio 21 dieną, Wilkes College gymnasium'o patalpose, Wilkes-Barre, įvyks tautinių grupių parengimas—pagant, rengiamas paminėt Wilkes-Barre miesto 150 metų sukaktį.

Lietuvius tams parengime atstovaus Wyoming Klono Lietuvių Moterų Klubas. Šokių programa išpildys Wilkes-Barre Šv. Trejybės parapijos mokyklos auklėtinių išlytinio Jėzaus Nukryžiuotojo sesetis.

Lietuviškoms šokiams armonikomis akompanuos Miss Joan Pavilonis, Miss D. Wasilefski ir Miss Pat Skiptunas.

"GARSO" KNYGŲ KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

RAMYBĖS SALTINIS. Surinko prelatas P. M. Juras. Išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, Chicago, Ill., 1954 m. 544 puslapių. Kaina \$3.00.

SVENTŲJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sūtaise kun. J. K. Miliauskas. Tai vieningai Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidėmis, kad žinoma gali sekti kunigaikščiai ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

ZYMIAI NUPIGINTOS MALDAKNYGĖS

MALDŲ VAINIKĖLIS (originali kaina 70 centų) .50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais aparais .40

DIEVAS SU MUMIS, maziems katekizmas anglų ir lietuvių kalbose. Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Dekas. 120 puslapių, 80 iliustracijų, 73 puslapių, paveiksluotas. Kaina 30 centų egzempliorius.

NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkivyskupo Juozapo Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas: Apaštalių Darbų aprašymas; Ištikūs Apaštalių: Šv. Pavilo, Šv. Jokūbo, Šv. Jono, Šv. Judo ir gilijų ateiinančių iš ano pasaulio dalykų Aprašymas, surašyta apaštalo Šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai. Stipriais audoklo aparais \$3.00; popieriniai viršeliai—\$2.00.

SVENTŲJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knygą turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais aparais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

IVAIRAUS TURINIO

DON KAMILIAUS MAZASIS PASAULIS. II-ji dalis. Parašė Giovanni Guareschi, auktutinio kun. A. Sabaliauskas. Vertėjo žodžiais, šis kūrinys, išvertas į kitas kalbas, sulaukė didelio sūdomėjimo, tad mums, lietuviams, pažįstantiems geriau, negu kiti, komunizmo tikslus ir dvasią, bus dar geriau suprantamas ir dar labiau vertinamas. Kaina \$2.00.

CROSSES (KRYŽIAI)—Romana. Parašė Vincas Ramonas. Anglų kalbon išvertė Milton Stark. Išleido "Lietuvių Dienos". Idomi knyga angliškai skaitantiems. 329 pusl. Kaina \$4.00.

THE EVENING SONG (Vakarinė Daina). A collection of Lithuanian Folk Tales, Legends and Fables. Compiled and translated by Vytautas F. Beliajus. Kaina \$3.00.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU? Tai yra labai naudinga knygtė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antrosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knygtė mažo formato. Gali moters ją įsidėti į ridikuli (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

POEZIJA—Jurgio Baltrušaitio eilėraščių. Spaudai parėngė J. Aistis. Išleido kun. Pr. M. Juras. Kaina \$2.00.

VAI LĖKITE DAINOS—Graziusių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildyta rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 288 gražiausių populiariausių liaudies dainos. Kaina \$1.00.

AUDROSE—Bakušaitis eilėraščių . \$1.50
JOBŲ DRAMA, prof. Ant. Macelinas . 2.00
SVENTIEJI AKMENYS (eilėraščių), Fausto Kirlo . 2.00
DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Macelinas . 2.00
MISIOS, Jeronimo Kažinsko . 1.50
LIAUDIES DAINOS, IV, K. V. Banalio . 2.00
100 LIAUDIES DAINŲ, K. V. Banalio . 7.00

MUZIKOS KORINIAI

WESPERS (Mispapai) in honor of the Blessed Sacrament for four mixed voices. Compiled and arranged by John J. Sautėnas. Šie Mispapai išleisti šventųjų 1950 metų atminčiai. Kaina 60 centų.
KARVELĖLIS, mišram chorui: parašė Česlovas Sasnauskas. Kaina 20 centų.
MANO KARUKAS, iš liaudies dainų mišram chorui priėngė Jonas J. Sautėnas. Kaina 30 centų.
PIRMYN Į KOVĄ, mišram chorui parašė A. Aleksis. Kaina 20 centų.
ZODYNAS. "Garso" administracijoje galimaisį praktišką dviejų dalių—angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką *Mariborough's* išleista žodyną. Redaguotas Rev. H. H. Pevness ir Rev. J. Geriko. 353 puslapiai. Kaina \$4.50

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

Wilkes-Barre Veteranų ligoninėje. Jaunavedė yra dukterė Julias ir Onos Naujokų, gyv. 1 Winter St., Inkerman. Tėvas, motina ir dukterė yra LRKSA 194 kuopos nariai. Violeta taipgi yra užbaigusi Jenkins Township High School ir kurį laiką dirbo prie Pittston Apparel.

Jaunavedžiai po vedybinės kelionės, kurios metu atliks JAV ir Jungtinių Amerikos Valstybių ir Kanados vietovės, apsiųs gausų 1 Winter St., Inkerman. Jaunavedžiams linkime laimingo ir ilgo gyvenimo!

LRKSA 17 KUOPOS NARIŲ DEMESIUI

LRKSA 17 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 21-mą, 1956, tuoj po sumos, Šv. Trejybės parapijos svetainėje, Wilkes-Barre, Pa.

Visi nariai ir narės prašomi dalyvauti.

Kuopos valdyba

AMŽINĄ ATILSĮ MIRUSIEMS

A. A. ROŽĖ BACULLA, gyv. 12 Hemlock St., Plains, mirė spalio 11-tą, palaidota spalio 13-tą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimo rūpinosi direktorius Kizis. Velionė buvo gimusi Lietuvoje. Į šią šalį atvyko 50 metų atgal ir apsigyveno Pittstone. Paskutinius 26 metus gyveno Plains. Paliko vyriaus. dukterį, penkis anūkus ir septynis proanūkus.

A. A. MARCELIUS AMBROZAITIS, gyv. 54 Mitchell Street, Sebastopol, mirė spalio 11-tą, palaidotas spalio 15-tą iš Pittston'o Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimo rūpinosi direktorius Kizis. Paliko žmoną, 2 sūnus, 4 podukras, 4 posūnius ir 11 anūkų.

MIRĖ PETRAS AGURKIS

Spalio 11-tą mirė ilgametis LRKSA 209 kuopos narys Petras Agurkis, gyv. 131 Penn Street, Kingston. Pašarvotas buvo direktoriaus šukviečio įstaigoje. Palaidotas pirmadienį, spalio 15, iš Šv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse. Pringle.

Velionis buvo gimęs Lietuvoje. Šiame rajone išgyveno 56 metus. Jis buvo Kingston'o Šv. Marijos parapijos čarterio narys.

Paliko žmoną Agniešką, dukteris Mrs. J. Jilla, Edwardsville; Mrs. Nellie Orlovski, Kingston; Mrs. Margaret Chukinas, Luzerne; Mrs. W. Taft ir Mrs. J. Niziolek, Pringle; 11 anūkų, 2 proanūkus ir brolių.

Amžiną atilsį! Artimiesiems giliausia užuojauta!

VYČIŲ PRAMOGA

NEWARK, N. J.—Šeštadienį, spalio 27-tą, vakare, Šv. Jurgio draugijos salėje, 180 New York Ave., Newark, Lietuvos Vyčių 29-ta kuopa rengia pramogą—Mardi Grass.

Viena šios pramogos įvairnybių bus rinkimas karaliaus ir karalaitės. Šokiams gros Oley Brothers orkestras.

Rengimo komiteto sąstata: Mrs. Gladys Douches—pirmininkė; Helen ir Joseph Balchunas, Charles Douches, Carmen Galan, Antanas Malakas, Frances Venskus, Juozas Sakevičius, Joan Jankauskas ir Louis Stukas. F. V.

TORONTO, Ont.—Spalio 13-tą dėl gaisro žuvo Leonard Burt, 45 metų, jo žmona Catherine, 44 metų, ir keturi jų vaikai—Mary Ann, 11 m., Michael, 9, Margaret, 7, ir David, 5.

LONDONAS. — Spalio 15-tą pasaulinė gražuolės titulų laimėjo 20 metų amžiaus vokiečių studentė Petra Schurmann. Amerikietė Betty Lane Cherry, 20 metų studentė iš Orangeburg, S. Carolina, laimėjo antrą prizą.

Pavergtoje Lietuvoje

KAIP VYKO "TALKA DERLIUI SUIMTI" KĖDAINIŲ SE IR APYLINKĖSE, rugsėjo 19 d. per Vilniaus radiją papasakojo Kėdainių rajono komjunistinio komiteto sekretorius Vytautas Barauskas. Jo pareiškimu, šeštadienį ir sekmadienį, o pasiausias metu ir kiekvieną dieną Kėdainių, taip pat Šventos, Josvainių miestelių ir rajono kolchozų išvykta mašinos su "talkininkais". Imonių darbininkai, tarnautojai, moksleiviai—visi turi padėti nuimti pribrendusį derlių, jog tuo būdu būtų išvengta dar didesnių nuostolių. Lietuvos komjunistinio centro komiteto nutarimu buvo paskelbta "sekmadieninė respublikos jaunimo talka", o Kėdainių rajono kolchozose tes rūšies talkos "tapo tradicija". Pavyzdžiui vienon tokion talkon buvo išvartyti daugiau kaip 2,600 moksleivių, darbininkų, tarnautojų. Šie ir panašūs "prispažinimai" rodo, kaip okupuotoje Lietuvoje, ypač žemės ūkyje ir nuolintuose kolchozuose, trūksta darbo jėgos. Tuo tarpu vis nauji "savanorių" transportai siunčiami į tolimiausius Rusijos vietoves, į sunkiausius darbus anglijos kasyklose, arba į "plėšimines žemes", kurių dar nėra lietušis žmogaus ranka, nors darbu gausybė laukia pačios tėvynėje. Pasiekusieji Vakarų mūsū tautiečiai pasakoja, kad iš tokių "talkų" kartais esti daugiau žalos, negu naudos. Atvykusieji, gerai nemokėdami elgtis su darbo įrankiais, reikala dažnai tik gadinai, o tuo tarpu naudos susidaro visai mažai. Kai kur vietinių kolchozininkų tokie talkininkai tiesiog gujami.

VILNIAUS RADIJO rugsėjo 25 d. pranešimu, okupuotoj Lietuvoje 25,000 egzempliorių tiražu išleisti du tomai Maironio "Rinkinių raštų". I-I-ji tomų sudėtyje jo eilėraščių, anksčiau bet čia spausdintieji "Pavasario Balsuose". Leidinys, kitaip ir nebuvo galima tikėtis, aprūpintas reikalingu įvadu ir bolševikiniais komentarais. Giriamasi, kad "Maironio raštai tokiu dideliu tiražu dar niekuomet nebuvo išleisti", o pats Maironis, lietuvių tautos dainius, bolševikų vadinamas "Lietuvių literatūros klasikui".

RUGSĖJO 22 DIENĄ BUVO SURUOSTAS KAUNO MIESTO JAUNIMO PIRMASIS FESTIVALIS, kuriam dalyvavo daug jaunųjų kauniečių. Apie 10,000 susirinko į sporto halę, kur festivalis buvo iškilmingai atidarytas. Ažuolyne, netoli Nemuno ir Neris santonos ir priepilaukos krantinėje buvo uždegti festivaliniai laužai. Šiaulių miesto "pirmajam jaunimo festivaliui" dalyvavo taip pat "saviveiklininkai" iš Latvijos ir sportininkai iš Egiptijos.

PIRMOJI GULBIŲ PORĄ ŽUVINTO EZERE, kuris dar prieš karą buvo paskelbtas rezervatu ir pasižymi įvairių paukščių gausumu, savo vaikus išsiųdė 1937 m. Nuo to laiko gulbių žuvintų ezere vis gausėja. Iš žuvinto keletas porų gulbių persikėlė į netolimą Zalčio ežerą, kur per jį keltinti metalai. Tikimasi, kad su laiku gulbių paplisis ir kituose Lietuvos ežeruose.

DŽŪKUOSE BEVEIK IŠNYKO AUDIMAS DRABUZIAMS, bet suklestėjo buitinių reikmenų, kaip lovatiesių, rankšluosčių ir kt., audimas.

PER DRAUGIŠKAS LENGVOSIOS ATLETIKOS RUNGTYNES tarp Šv. Sąjungos ir Rumunijos Jonas Pipynis pasiekė "naują visąsąjunginį rekordą" 1,500 metrų bėgime. Jis baigė per 3 minutes 14,5 sekundes.

BOLŠEVIKAI SKELBIA, kad Naujosios Vilnios "Dalgio" kombinatas pagamins pirmąją lietuvišką kuliamąją "Neris". Bet čia vėl bėda: kombinatas neretai žlungdo ir kuliamųjų išleidimo planus, be to, dažnai išleidžia blogos kokybės mašinas. Elta

KĄ PASAKOJA APIE LIETUVĄ GRĮZUSIEJI I VAKARUS

Grįžusieji patvirtino, kad Karo muziejuje žuvusiems paminklais, kryžiais ir kiti brangūs lietuviams paminklai nugriauti, o vitoj jų iškišiamie visokie bolševikiški bolvonai. Prisikėlimo bažnyčioje ruošiamas radijo fabrikas, o jos bokštas numatytas panaudoti televizijos reikalams. Bolševikai giriasi jau baigia "Vilniaus katedros restauravimo darbus". Skelbia, kad jos vidus buvo atremontuotas dar šių metų pavasarį. Dabar perdengti kupoliai, sutvarkytas stogas, dailininkai buvo užvartyti restauruoti katedros nišų skulptūras. Spalio pabaigoj numatyta sutvarkyti bokšto kurantus. Paskum katedra bus demonstruojama kaip vienas iš "istorinių Vilniaus paminklų".

Prieš kiek laiko kai kurie lenkų laikraščiai buvo paskleidę neteisingą žinią, kad Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslas bus išgabentas į Lenkiją—Vilniuje nieko nebelikę. Tačiau tai netiesa, i Vena iš grįžusiųjų teigtiva pati jį mačiusi, taip pat prie Aušros Vartų gatvėje klūpant žmonių ir meldžiantis. Į Lenkiją leidžiama išvykti ir į svečius ir nuolat apsilyventi. Eina tam tikra prasm ir "bieznis". Lietuvoje juodoj rinkoj pirkama pupelių kava, foto aparatai ir šiaip geresnės reikmės, kurios paskum užpuolėms ginklą iš rankų ir abu pristatė milicijai. Ten pasirodė, kad tai būta civiliški apsiučiama į Lenkiją.

Arthritis Reumatizmas
Naujas Anterpol greit pašalina muskulių akusmus ir sustiriusį sanarių gėlas. Palengvina raudonims, įdegtiems sanariams, nuostabių greitu sumažina muskulių sustinimą ir sustirimą. Kreipiatės pas savo vaistininką arba rašykite AMERPOL, Chicago 22, Illinois. Salve \$2.00. Tableta \$3.50. Abi tik \$5.00.

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

LRKSA VADOVYBĖ

VYKDOMOJI TARYBA
Dr. Vadas—Kun. Jonas F. Baltuševičius, 1705 Jackson St., Scranton, Pa. Prezidentas—Leonardas Simutis, 2884 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Vice Prezidentas—Adv. Jonas J. Grigalius, 52 G St., So. Boston, Mass. Sekretorius—Vincas T. Kvetka, P. O. Box 82, Wilkes-Barre, Pa. Iėdininkas—Petras J. Karaliuskas, 18 Garrahan Street, Lyndwood, Wilkes-Barre, Pa. Iėdo Globėja—Vincas Abramaitis, 113 Patterson St., Tamaqua, Pa. Iėdo Globėja—Leokadija Zemaitytė (Donarovich), 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa. Dr. Kvetka—Dr. Wm. Christian, 1719 N. Main Ave., Scranton 8, Pa. Redaktorius—Matas Zujus, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

PATIKRINIMO (AUDITING) KOMISIJA
Albina Polkienė, 6606 So. Washtenaw Avenue, Chicago, Illinois
Valentinas Vakuza, 41 "J" Street, South Boston 27, Mass.
Stasys Petruškevičius, 804 South Beech Street, Mount Carmel, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA
Rapolas J. Valatka, 15756 Lasure Avenue, Detroit 27, Michigan
Vincas Matkevičius, 235 Mosier Street, Nanticoke, Pa.
Leona Bagdonaitė, 68 Elm Street, Plymouth, Pa.

TEISMO KOMISIJA
Adolfas Norvaiša, 93 Russell Street, Edwardsville, Pa.
Jonas Zernauskas, 518 W. Pine Street, Mahanoy City, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA
Marijona Šruplienė, 6738 S. Campbell Street, Chicago, Ill.
Pranas Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Penna.
Petronėlė Baltrušaitienė, 1105 No. Main Avenue, Scranton, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA
Prelatas Pranas M. Juras, 94 Bradford Street, Lawrence, Mass.
Petras Lickus, 714 W. 30th St., Chicago 16, Ill.
Jonas Litvinas, 4610 So. Wood Street, Chicago 9, Ill.

JAUNIMO KOMISIJA
Kun. Antanas Juška, 1644 Wabansia Avenue, Chicago, Illinois
Dr. Jonas Bajerčius, 706 W. 21st Street, Chicago 16, Illinois
Vytautas Galvydis, 911 W. 33rd Street, Chicago 8, Illinois

ROSELANDO ŽINIOS

Atvyksta kardinolas
ROSELAND, Ill.—Visų Šventųjų parapija ruošiasi savo auktinį jubiliejų tinkamai iškilmingai švęsti. Parapijos klebonas kun. J. Saulinskas tariasi su organizacijų veikėjais kaip tiksliau sukaktį paminėti.

Spalio 21 d. 12 val. įvyks iškilmingos Mišios dalyvaujant Chicago arkivyskupui kardinolui S. Stritch. Be to, dalyvaus apie 50 kunigų ir daugybė svečių.

Spalio 28 d. 6 val. įvyks jubiliejinis banketas parapijos salėje, su gera programa, vaišėmis ir kalbomis. Programos dalį išpildys Chicago moksleivių tautinio ansamblio kanklininkai—23 asmenys, taip pat programoje pasirodys vietinės pajėgos.

Jubilėjaus paminėjimo reikalingi rūpinasi specialus komitetas: kun. J. Saulinskas, kun. R. Sautis, P. Fandell-Zemaitytė, Ed. Fandell, Al. Bukšins, P. Bružas, K. Bružas, J. Gabriel, A. Gričius, J. Gustis, K. Johnson, S. Kernagis, P. Niedvaras, P. Povilonis, J. Passen-Satkaukaitė, S. Bukšienė, Johnsonienė, O. Sidell, Sidlauskienė, J. Noreikienė ir J. Samis.

Bažnyčia ir knyga
Sukaktuviniai metais klebonas kun. J. Saulinskas ryžtasi pradėti statyti naują modernią bažnyčią.

Parapijos istorija, kurią parašė P. Abelkis, šiomis dienomis išeina jau iš dienraščio "Draugo" spaustuves. Angliškąjį tekstą rašė Pr. Jančius, MIC. Knygoje.

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

Okupantai niekaip nenorėjo suprasti, kaip čia gali lietuvis nugalėti jų geriausią boksininką... Užtat lietuviui, kai grįžo į Kauną, jam suruošė tiesiog triumfalinį priėmimą. Elta

kaip kokiame veidrodyje, atvaizduota parapijos 50 metų gyvenimo vargai ir džiaugsmai, ryškioji veidai, nuveikti darbai ir t.t.; knygoje taip pat randame labai daug nuotraukų.

Rūbų vajas
BALFO 57-to skyriaus rūbų vajas prasidėjo spalio 28 d., užlaigta vajas numatyta lapkričio 5 d. Vajaus vedėjas Petras Niedvaras. Rūbai bus priimami parapijos salėje bet kuriuo laiku.

SCRANTON, Pa.—Spalio 15-tą nusišovė 14 metų Hannah Jane Dixon, gyv. Covington Township, Moscow.

PERKASIC, Pa.—Spalio 16-tą buso nelaimėje sužeista 18-ka pradinės mokyklos mokinė.

OAK HARBOR, Wash.—Spalio 16-tą dviejų automobilių nelaimėje žuvo 3 jūreiviai.

GERIAUSIOS
net 88 ženklais rašomos mašinos su visada naujaisiais patobulinimais. R O Y A L didžiausia firma pasauly. Jums pagamins kokių tik norite raišymu Jūsų pasirinktu stilium. Kaina \$69.95 ir augėdams. Puiki dovana baigusiems mokyklai.

ROYALTE
JUST 3 in. High...
8 lbs. in Weight
ONLY \$69.95 PLUS TAX

4-ji šimtinė baigiamas siuntinėti užsisakantiems. Pranešę adresą dykai gausite smulkias informacijas ir paveltikas per: Užsakykite ar klauskite daugiau informacijų: J. L. GIEDRAITIS, 1632 Broad St., Hartford 6, Conn., kuris "Garso" žinomas, kaip sąžiningas asmuo

Uždirbk TAUPMENOMIS

3%

TAUPYMAI APDRAUSTI IKI \$10,000.00

PASKOLOS PIRKIMUI, STATYMIUI AR PERTAISYMIUI NAMŲ

Superior Savings & Loan Association

Telephone HE 1-2498
6712 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio